

(MPSC State Excise Sub-Inspector)

Kalyan-Nashik-Parbhani दुय्यम निरीक्षक राज्य उत्पादन शुल्क सराव पूर्व परीक्षा-2018

Marks: 100

Paper No: 3

Test Series by : Nandini M. Patil

Time: 1 Hour

A**2018**

CODE : NO9

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

435505

प्रश्नपुस्तिका

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास

सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक									

↑ केंद्राची संकेताक्षरे

↑ शेवटचा अंक

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनात न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविल्या जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेनसिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

(ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुदणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे ब्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळवा. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवारांला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल. तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पानावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

१. ग्रामीण भूमिहीन रोजगार हमी कार्यक्रमाला १९८९-९० मध्ये कोणत्या योजनेत समाविष्ट करण्यात आले होते ?
 अ) पंतप्रधान ग्रामोदय योजना
 ब) राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार योजना
 क) जवाहर रोजगार योजना
 ड) रोजगार हमी योजना
२. .... समितीच्या शिफारशीनुसार प्रादेशिक ग्रामीण बँकांची स्थापना झाली.
 अ) नरिमन समिती
 ब) नरसिंहम समिती
 क) डॉ. धनंजयराव गाडगीळ समिती
 ड) रंगराजन समिती
३. मूलभूत व अवजड उद्योगधंद्याच्या विकासावर भर देऊन भारताचे जलद औद्योगिकरण घडवून आणणे तसेच समाजवादी धर्तीचा समाज निर्माण करणे हे कोणत्या पंचवार्षिक योजनेचे उद्दिष्ट होते ?
 अ) पहिल्या ब) दुसऱ्या क) तिसऱ्या ड) चौथ्या
४. M३ हे पैशाच्या कोणत्या प्रकारचा पुरवठा मोजण्याचे साधन आहे ?
 अ) काळा पैसा ब) संकुचित पैसा
 क) व्यापक पैसा ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
५. 'जवाहर रोजगार योजना' सुरु केली तेव्हा नियोजन आयोगाचे अध्यक्ष कोण होते ?
 अ) चौधरी चरणसिंग ब) मोरारजी देसाई
 क) राजीव गांधी ड) इंदिरा गांधी
६. योग्य जोडया लावा.
 १) SBI स्थापना i) १९७५
 २) RBI स्थापना ii) १९८२
 ३) NABARD स्थापना iii) १९३५
 ४) RRB स्थापना iv) १९५५
 अ) १-i, २-iv, ३-iii, ४-ii ब) १-i, २-ii, ३-iii, ४-iv
 क) १-ii, २-iii, ३-iv, ४-i ड) १-iv, २-iii, ३-ii, ४-i
७. राज्यसरकारला कोणत्या करामार्फत सर्वात जास्त उत्पन्न मिळते ?
 अ) आयकर ब) विक्रीकर
 क) अबकारी कर ड) व्यवसाय कर
८. पुढीलपैकी कोणते राज्यसरकारचे करेतर उत्पन्नाचे साधन आहे ?
 अ) नियोजन मंडळाने दिलेले अनुदान
 ब) वित्त आयोगाने दिलेले अनुदान
 क) केंद्र सरकारने दिलेले अनुदान
 ड) वरील सर्व
९. मुद्रास्फितीचा सर्वाधिक फटका खालीलपैकी कोणाला बसेल ?
 अ) व्यापारी ब) धनको
 क) श्रमिक व वेतनधारी वर्ग ड) कारखानदार
१०. महाराष्ट्रात २००१ च्या जनगणनेनुसार साक्षरतेचे प्रमाण किती आहे ?
 अ) ७७.२७ टक्के ब) ६४.५० टक्के
 क) ७५.२२ टक्के ड) ७७.०२ टक्के
११. योग्य जोडया लावा.
 १) तिसरी योजना i) १९८५-९०
 २) सरकती योजना ii) १९७४-७९
 ३) पाचवी योजना iii) १९६१-६६
 ४) सातवी योजना iv) १९७८-८३
 अ) १-i, २-ii, ३-iii, ४-iv ब) १-iii, २-iv, ३-i, ४-ii
 क) १-iv, २-ii, ३-iii, ४-i ड) १-iii, २-iv, ३-ii, ४-i
१२. भारतातील राष्ट्रीयीकरण झालेल्या एकूण २० बँकांपैकी १४ राष्ट्रीयीकरण १९ जुलै १९६९ ला झाले, तर इतर सहा बँकांचे राष्ट्रीयीकरण ..... या दिवशी झाले.
 अ) २० जुलै, १९६९ ब) १५ जुलै, १९८१
 क) १५ एप्रिल, १९८० ड) २१ सप्टेंबर, १९८०
१३. महाराष्ट्रात दारिद्र्यरेषेखाली असलेल्या जनतेचे प्रमाण किती टक्के आहे ?
 अ) ३८.२८ टक्के ब) ३९.२ टक्के
 क) ४०.८ टक्के ड) ४२ टक्के
१४. रिझर्व्ह बँकेने नव्यानेच स्थापन केलेली तसेच सध्या कार्यरत असलेली नोटा छापण्याची मुद्रणालये कोठे आहेत ?
 अ) देवास (मध्यप्रदेश) ब) नाशिक (महाराष्ट्र)
 क) म्हैसूर (कर्नाटक) ड) सालबोनी (प. बंगाल)
१५. अप्रत्यक्ष करांसाठी संहिता तयार करण्यासाठी खालीलपैकी कोणती समिती नेमण्यात आली होती ?
 अ) वांच्छू समिती ब) एल. के. झा. समिती
 क) के. आय. रेखी समिती ड) राजा चेलय्या समिती
१६. लंडन येथील 'इंडिया हाऊस' मध्ये खालीलपैकी गाजलेल्या प्रसिद्ध क्रांतिकारकांमध्ये कोणाचा समावेश नाही ?
 अ) स्वातंत्र्यवीर सावरकर ब) मदनलाल धिंग्रा
 क) हेमचंद्रदास ड) सरादर सिंगजी राणा
१७. योग्य जोडया लावा.
 १) वॉरन हेस्टिंग्ज i) महालवारी पध्दती
 २) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस ii) कायमधारा पध्दती
 ३) थॉमस मन्रो iii) रयतवारी पध्दती
 ४) होल्ट मॅकेन्झी iv) बोली पध्दती
 अ) १-iii, २-iv, ३-i, ४-ii ब) १-iv, २-ii, ३-iii, ४-i
 क) १-i, २-ii, ३-iv, ४-iii ड) १-ii, २-i, ३-iii, ४-iv
१८. खालील पर्यायातून चुकीची जोडी कोणती ती ओळखा ?
 अ) पुण्याच्या कमिशनरचा खून - वासुदेव
 ब) असेंब्लीमध्ये बॉम्बस्फोट - भगतसिंग
 क) कायमधारा पध्दत - लॉर्ड कॉर्नवॉलिस
 ड) काकोरी कट - चंद्रशेखर आझाद

१९. खालील विधानांपैकी कोणते विधान हे 'सर सय्यद अहमद खान' यांच्याबाबत खरे नाही ते ओळखा ?
 अ) त्यांनी ट्रान्सलेशन सोसायटी स्थापन केली जिचे नंतर सायंटिफिक सोसायटी म्हणून नामांतर झाले.
 ब) त्यांनी ब्रिटिश साम्राज्यविरुद्ध काँग्रेसला साथ दिली.
 क) त्यांनी अलिगढ येथे महम्मद अँग्लो ओरिएण्टल कॉलेज काढले ज्याचे नंतर अलिगढ मुस्लिम युनिव्हर्सिटीमध्ये रूपांतर झाले.
 ड) त्यांनी हिंदू-मुस्लिम ऐक्यावर भर दिला.
२०. पंडित जवाहरलाल नेहरु 'आधुनिक भारताचे शिल्पकार' आहेत. कारण .....
 अ) ते प्रखर राष्ट्रभक्त होते.
 ब) ते श्रीमंत घराण्यात जन्मले होते.
 क) त्यांना लहान मुले आवडत असत.
 ड) त्यांनी भारतास जगातील सर्वात मोठे लोकशाही राष्ट्र बनविले.
२१. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या स्थापनेत पुढाकार घेण्यामागे ए.ओ. ह्युम यांचा मुख्य उद्देश काय होता ?
 अ) शिक्षित भारतीयांमध्ये इंग्रजांविरुद्ध असलेला असंतोष कमी करणे.
 ब) त्याचे इंग्रजांशी पटत नव्हते म्हणून.
 क) भारतीयांच्या दारिद्र्याविषयी कळवळ होती.
 ड) भारतीयांच्या हक्कांची जोपासना करणे.
२२. पुढील घटना कालानुक्रमे लावा.
 १) असहकार चळवळ
 २) सविनय कायदेभंग चळवळ
 ३) होमरूल चळवळ
 ४) भारत छोडो चळवळ
 अ) ४, १, ३, २
 ब) २, १, ३, ४
 क) १, ३, २, ४
 ड) ३, १, २, ४
२३. योग्य जोडया लावा.
 १) लोकनायक
 २) हिन्दू नेपोलियन
 ३) दिनबंधू
 ४) देशरत्न
 अ) १-iv, २-iii, ३-i, ४-ii
 ब) १-ii, २-iii, ३-i, ४-iv
 क) १-i, २-ii, ३-iii, ४-iv
 ड) १-iv, २-iii, ३-ii, ४-i
२४. नानासाहेब पेशव्यांना पकडण्यास इंग्रजांना त्यांच्या कोणत्या सहाय्यकाने मदत केली ?
 अ) अलिमुल्ला खान
 ब) तात्या टोपे
 क) मुन्शी गफारबेग
 ड) यापैकी नाही
२५. 'हिंदुस्थानला पार्लमेंट हवे' असा विचार कोणत्या समाजसुधारकाने व्यक्त केला होता ?
 अ) विनोबा भावे
 ब) म. गो. रानडे
 क) गो. ह. देशमुख
 ड) गो. ग. आगरकर
२६. महात्मा गांधींनी राष्ट्रीय काँग्रेसचे अध्यक्षपद किती वेळा भूषविले ?
 अ) एक वेळा
 ब) दोन वेळा

क) एकदाही नाही
 ड) तीन वेळा

२७. इ.स. १९२७ मध्ये मद्रास येथे भरलेले काँग्रेसचे अधिवेशन सायमन कमिशनच्या प्रश्नावर विशेष गाजले. या अधिवेशनाचे अध्यक्ष कोण होते ?
 अ) डॉ. एम. झेड. अन्सारी
 ब) मौलाना आझाद
 क) पंडित नेहरु
 ड) मोतीलाल नेहरु
२८. 'सतीप्रथा' बंद करण्यासाठी १८ जून १८२३ ला एक विनंती अर्ज ब्रिटिश पार्लमेंटकडे पाठविला होता. त्या अर्जावर भारतीय लोकांच्या वतीने पुढीलपैकी कोणी स्वाक्षया केल्या होत्या ?
 अ) राजा राममोहन रॉय व विल्यम बेंटिक
 ब) राजा राममोहन रॉय व महादेव गोविंद रानडे
 क) राजा राममोहन रॉय व ईश्वरचंद्र विद्यासागर
 ड) राजा राममोहन रॉय व जगन्नाथ शंकरशेट
२९. १९२८ मध्ये पहिल्यांदा 'क्रांती अमर रहे' ही घोषणा कोणत्या संघटनेने केली ?
 अ) गदर संघटना
 ब) हिंदुस्थान सोशलिस्ट रिपब्लिक असोसिएशन
 क) अभिनव भारत
 ड) अनुशीलन समिती
३०. महाराष्ट्रातील आद्य समाजसुधारक आणि मराठी वृत्तपत्रसृष्टीचे जनक म्हणून आचार्य बाळशास्त्री जांभेकर हे ओळखले जातात. इ.स. १९३२ मध्ये त्यांनी 'दर्पण' हे वृत्तपत्र सुरु केले. ते कोणत्या प्रकारचे होते ?
 अ) मासिक
 ब) दैनिक
 क) पाक्षिक
 ड) साप्ताहिक
३१. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ते ओळखा ?

80
16   90   64
20

28
82   75   10
30

79
201   225   85
85

80
70   ?   120
30

 अ) ११०
 ब) १००
 क) ९०
 ड) १५०
३२. $6 \div 2 = 90$, $7 + 2 = 98$, $4 \times 2 = 3$, $6 - 2 = 8$ असे असेल तर $200 - 20 \div 30 \times 20 = ?$
 अ) १०
 ब) २०
 क) -१३०
 ड) -७०
३३. सविता, कविता, पुजा, प्रिया व दिया एक वर्तमानपत्र वाचत आहेत. सर्वात प्रथम वाचणाऱ्या मुलीने ते वर्तमानपत्र पुजाला दिले. ज्या मुलीने वर्तमानपत्र शेवटी वाचले तिने तो सविताकडून घेतला होता. दिया वर्तमानपत्र वाचणारी सर्वात प्रथम किंवा शेवटी मुलगी नाही. सविता व कविता यांच्या दरम्यान दोन मुलींनी वर्तमानपत्र वाचला होता. तर सर्वात शेवटी कोणत्या मुलीने वर्तमानपत्र वाचले ?
 अ) कविता
 ब) पुजा
 क) दिया
 ड) प्रिया

३४. X हा Y चा भाऊ, Z ही X ची बहिण, M हा N चा भाऊ, N ही Y ची मुलगी, O हे X चे वडील तर M चे काका कोण ?
 अ) Y   ब) X   क) Z   ड) O

३५. विधान :- सर्व राज्यमंत्री कॅबिनेट मंत्री आहेत.
 सर्व कॅबिनेट मंत्री सरपंच आहेत.
 कोणताही आमदार कॅबिनेट मंत्री नाही.

अनुमान :-

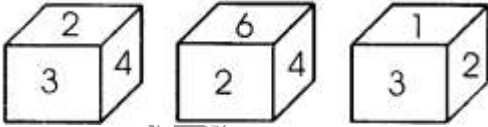
- १) काही सरपंच राज्यमंत्री आहेत.
  - २) काही सरपंच कॅबिनेट मंत्री आहेत.
  - ३) कोणताही आमदार राज्यमंत्री नाही.
  - ४) सर्व राज्यमंत्री सरपंच आहेत.
- अ) अनुमान १, २, ३ योग्य   ब) अनुमान ३ व ४ योग्य
 क) अनुमान १, २, ४ योग्य   ड) वरील सर्व अनुमान योग्य

३६. ८४३, ७८६, ७३९, ६७८, ६२७, ?
 अ) ५९९   ब) ५८३
 क) ५७८   ड) ५३९

३७. उन्हात ५० शर्ट वाळत घातले असता त्यांना वाळण्यास अर्धा तास लागतो. जर उन्हात ५ शर्ट वाळू घातले तर ते शर्ट वाळण्यास किती वेळ लागला असता ?
 अ) १० मिनिट   ब) ५० मिनिट
 क) ३० मिनिट   ड) ६० मिनिट

३८. उमेश एका रांगेत कवायत करत उभा होता. सर्वप्रथम कवायतीचा पहिला प्रकार करण्यापूर्वी तो दक्षिण दिशा पाहत होता. त्यानंतर तो घडयाळाच्या उलट्या दिशेने १३५ कोनात वळाला व कवायतीचा पहिला प्रकार केला. त्यानंतर त्याने त्याच्या उजव्या हाताला २७०° कोनात वळून कवायतीचा दुसरा प्रकार केला. तर तो आता कोणत्या दिशेला पाहत आहे ?
 अ) उत्तर   ब) नैऋत्य
 क) पश्चिम   ड) वायव्य

३९. खालील दिलेल्या तीन आकृत्यांचा विचार करून १ या अंकाच्या विरुद्ध पृष्ठावर कोणता अंक असेल ते सांगा ?

अ) ३   ब) ४   क) ५   ड) ६

४०. दीपाने एका प्रवासातील १/३ अंतर ताशी ४ कि.मी. या वेगाने व १/२ अंतर ताशी ५ कि.मी. या वेगाने व उरलेले अंतर ताशी २.५ कि.मी. या वेगाने पूर्ण केले. तर पूर्ण प्रवासातील तिचा ताशी सरासरी वेग किती ?
 अ) ३.५ कि.मी.   ब) ३ कि.मी.
 क) ५.५ कि.मी.   ड) ४ कि.मी.

४१. २९३२३४ : ३३२९४२ :: ४५३४४ : ?
 अ) ५७४३८   ब) ३४७६२
 क) ४३३२४४   ड) ९९४३४९

४२. रवि ताशी ४० कि.मी. वेगाने चालला होता त्याच्यानंतर ५ तासाने दिनेश ताशी ५० किमी वेगाने चालला होता मात्र दिनेश बरोबर असणारा कुत्रा दिनेश पासून रवि पर्यंत जातो व परत पळत दिनेश पर्यंत येतो व पुन्हा रविपर्यंत जात असेल. ज्यावेळी रवि व दिनेश एकमेकांना भेटले त्यावेळी कुत्र्याने एकूण किती अंतर कापले असेल ?
 अ) १५०० कि.मी.   ब) १३५० कि.मी.
 क) १२०० कि.मी.   ड) १०५० कि.मी.

४३. एका सांकेतिक भाषेत TEMPLE = १९४९२९५९९४ असा संकेत वापरला असेल तर त्याच सांकेतिक भाषेत CHURCH साठी कोणता संकेत वापरला जाईल ?
 अ) ४८२९९८३८   ब) २७२९९७२७
 क) २७२०९७२७   ड) २८२९९८३७

४४. खालील माहिती काळजीपूर्वक वाचा.
 १) एका ठिकाणी A, B, C, D, E हे ५ व्यक्ती बसले होते.
 २) त्यातील एक कृषीसेवक, एक प्राध्यापक, एक संपादक, एक व्यापारी व एक वकील आहे.
 ३) यापैकी तीन व्यक्ती म्हणजे A, C व वकील हे चहा पितात. तर B व संपादक कॉफी पितात. त्यातील व्यापारी, A, D हे चांगले मित्र आहेत व त्यांच्यापैकी दोघेजण कॉफी पितात. कृषीसेवक हा C चा भाऊ आहे. वरील माहितीच्या आधारे यातील व्यापारी व्यक्तीचे नाव सांगा ?
 अ) B   ब) D   क) A   ड) C

४५. ६ मैत्रिणी गोलाकार टेबलाभोवती सरबत पित बसल्या आहेत. सुरेखा, सुधा व पुष्पाच्या मध्ये बसलेली नाही. पुनम, पुष्पाच्या शेजारी आहे व ती रुक्मिणीच्या डाव्या बाजूला बसलेली आहे. रुक्मिणीच्या समोर पुजा बसली आहे. तर पुष्पाच्या समोर कोण बसली असेल ?
 अ) पूनम   ब) सुरेखा
 क) रुक्मिणी   ड) सुधा

४६. स्फोटक पदार्थाच्या निर्मितीत खालीलपैकी कशाचा वापर करतात ?
 अ) ऑसिटिक ऑसिड   ब) नायट्रिक ऑसिड
 क) फिनाईल   ड) हायड्रोक्लोरिक ऑसिड

४७. पावसाळ्यात लाकडी दरवाजे गच्च बसतात, कारण .....
 अ) पाण्यातील बाष्प लाकडाच्या पृष्ठभागातून आत शिरते.
 ब) पाण्यामुळे पॉलिश ओले होऊन घट्ट चिकटते.
 क) हवेतील वातावरणात एकदम बदल होतो.
 ड) पाण्यामुळे लाकडाचे तापमान वातावरणातील तापमानापेक्षा कमी होते.

४८. मानवाच्या शरीरात व्हिटॅमिनचे खालीलपैकी कोणते कार्य नाही ?
 अ) पचनास मदत करणे.
 ब) शरीराच्या वाढीस मदत करणे.
 क) चयापचयास मदत करणे.
 ड) ऊर्जा पुरविणे.

४९. ध्वनीचा हवेतील वेग किती असतो ?
 अ) ३३० मी/से   ब) ३४० मी/से
 क) ३५० मी/से   ड) ३६० मी/से
५०. संसर्गजन्य रोगावर खालीलपैकी कोणते औषध आहे ?
 अ) सल्फाथॉयझोल   ब) इन्सुलीन
 क) अँस्पिरिन   ड) रिसरपाईन
५१. वनस्पतीच्या पेशीत खालीलपैकी कोणती संरचना असते ?
 अ) पेशीद्रव्य आणि रोमक
 ब) हरितलवके व खाच
 क) तारकाकाय व केंद्रक
 ड) पेशिभित्तिका व रिक्तिका
५२. .... या संवहनी संस्था असणाऱ्या अबीजपत्री वनस्पती आहेत.
 अ) ब्रायोफाईट   ब) अनावृत्तबीजी
 क) टेरेडोफाईट   ड) थॅलोफाईट
५३. .... या वनस्पतीचे खोड 'रांगते खोड' प्रकारात मोडते.
 अ) डेलिया   ब) घेवडा
 क) पुदिना   ड) वड
५४. विद्युतधारा निर्माण करण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या उपकरणास काय म्हणतात ?
 अ) व्होल्टमीटर   ब) अँमीटर
 क) गॅल्व्हानोमीटर   ड) जनरेटर
५५. अंतर्वक्र आरशामुळे मिळणारी सुलटी प्रतिमा कशी असते ?
 अ) आभासी आणि वस्तूपेक्षा लहान
 ब) आभासी आणि वस्तूपेक्षा मोठी
 क) वास्तव आणि वस्तूपेक्षा मोठी
 ड) वास्तव आणि वस्तूपेक्षा लहान
५६. भुईमूगाच्या मुळावरील गाठीत कोणते सहजीवी जिवाणू असतात ?
 अ) कवक   ब) उडोगोनियम
 क) झुक्लोरेल   ड) हायड्रोबियम
५७. अपमार्जक व साबण बनवण्यासाठी काय वापरतात ?
 अ) कॅल्शियम कार्बोनेट
 ब) सोडियम कार्बोनेट
 क) सोडियम बायकार्बोनेट
 ड) पोटॅशियम अॅल्युमिनिअम सल्फेट
५८. 'डाईन' हे कशाचे एकक आहे ?
 अ) कार्य   ब) बल
 क) संवेग   ड) शक्ती
५९. 'अॅल्युमिनिअम' हा धातू खालीलपैकी कोणत्या धातूपासून मिळवितात ?
 अ) अॅल्युमिना   ब) बॉक्साईट
 क) मॅग्नेशियम   ड) पायराईट
६०. द्रवरूप पाण्याचे बर्फात अवस्थांतर होताना त्याच्या वस्तुमानात कोणता फरक होतो ?
 अ) वस्तुमानात वाढ होते.
 ब) वस्तुमानात घट होते.
 क) वस्तुमानात वाढ व घट होते.
 ड) वस्तुमानात कोणताही फरक होत नाही.
६१. पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालय अंतर्गत "नदी व समुद्रकिनारा स्वच्छता अभियान" २०१८ कोणत्या कालावधीत राबवले जाणार आहे ?
 अ) २२ मे ते ५ जून   ब) २२ जून ते ५ जुलै
 क) २२ जुलै ते ५ ऑगस्ट   ड) यापैकी एकही नाही
६२. नुकतेच ६५ वे राष्ट्रीय पुरस्कार वितरण झाले. त्यामध्ये विनोद खन्ना यांना दादासाहेब फाल्के पुरस्काराने सन्मानित केले गेले. खालीलपैकी अयोग्य जोडी कोणती ती ओळखा ?
 १) सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री - श्रीदेवी (मॉम)
 २) सर्वोत्कृष्ट मराठी चित्रपट - कच्चा लिंबू
 ३) सर्वोत्कृष्ट लघुपट - मयत
 ४) सर्वोत्कृष्ट राष्ट्रीय एकात्मतेसाठी पुरस्कार - धप्पा
 ५) सर्वोत्कृष्ट बालचित्रपट पुरस्कार - म्होरक्या
 ६) सर्वोत्कृष्ट चित्रपट - व्हीलेज रॉकस्टार्स
 अ) फक्त ४   ब) फक्त ५
 क) फक्त ६   ड) एकही नाही
६३. खालील विधाने विचारात घेऊन योग्य विधाने कोणती ती ओळखा ?
 १) UNESCO च्या नेतृत्वात १८ एप्रिल २०१८ रोजी जागतिक वारसा दिन पाळण्यात आला.
 २) वर्तमानात UNESCO च्या वारसा यादीत ५३ वारसा स्थळांसह इटली अग्रस्थानी आहे. त्यानंतर चीन (५२) आहे.
 ३) भारतामध्ये जागतिक वारसा म्हणून घोषित ३६ स्थळे आहेत.
 अ) १ व २ योग्य   ब) २ व ३ योग्य
 क) १ व ३ योग्य   ड) वरीलपैकी सर्व योग्य
६४. कोणत्या शासनाने विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणाचा स्तर उंचावण्यासाठी 'मिशन बुनियाद' चा शुभारंभ केला ?
 अ) महाराष्ट्र   ब) नवी दिल्ली
 क) पंजाब   ड) हरियाणा
६५. खालील विधाने विचारात घ्या.
 १) अभिनेता धर्मेन्द्र यांना महाराष्ट्र राज्य शासनाचा राज कपूर जीवनगौरव पुरस्कार दिला जाणार आहे.
 २) दिग्दर्शक राजकुमार हिरानी यांना राज कपूर विशेष योगदान पुरस्कार दिला जाणार आहे.
 अ) दोन्ही अयोग्य   ब) फक्त १ योग्य
 क) फक्त २ योग्य   ड) दोन्ही योग्य
६६. भारताच्या कोणत्या शेजारी देशाने शासकीय नोकऱ्यांमधील आरक्षण रद्द करण्याचा निर्णय घेतला ?
 अ) नेपाळ   ब) म्यानमार
 क) बांग्लादेश   ड) भुटान

६७. महाराष्ट्र राज्य शासनाच्या कोणत्या योजनेतर्गत शहीदांच्या कुटुंबियांना MSRTC मध्ये नोकरी प्रदान केली जाणार आहे ?
 अ) पुरंदरे शहीद सन्मान
 ब) बाळासाहेब ठाकरे शहीद सन्मान
 क) वीर शिवाजी शहीद सन्मान
 ड) मुख्यमंत्री शहीद सन्मान
६८. पेयजल व स्वच्छता मंत्रालयाकडून १९ व २० जानेवारी २०१८ रोजी कोठे 'स्वच्छ भारत अभियान (ग्रामीण)' वर केंद्रीत राष्ट्रीय सल्ला कार्यशाळेचे आयोजन केले गेले ?
 अ) गुरुग्राम
 ब) नवी दिल्ली
 क) नोएडा
 ड) पुणे
६९. केंद्र शासनाच्या सर्व योजना आणि पुढाकारांची माहिती एकाच ठिकाणी उपलब्ध करून देण्यासाठी मंत्रालयाने कोणते ऑनलाइन व्यासपीठ उघडले ?
 अ) वुमन फर्स्ट
 ब) विमेन्स हॅंड्स
 क) नारी
 ड) देवी
७०. योग्य जोडया लावा.
 १) जागतिक पर्यावरण दिन i) २७ सप्टेंबर
 २) जागतिक मानसिक आरोग्य दिन ii) २६ जून
 ३) जागतिक पर्यटन दिन iii) ५ जून
 ४) जागतिक अंमली पदार्थ विरोध दिन iv) १० ऑक्टोबर
 अ) १-iv, २-iii, ३-i, ४ -ii ब) १-iii, २-ii, ३-iv, ४ -i
 क) १-ii, २-iv, ३-i, ४ -iii ड) १-iii, २-iv, ३-i, ४-ii
७१. शैक्षणिक वर्ष २०१७-२०१८ पासून 'नीट परीक्षा' [National Eligibility Cum Entrance Test - NEET] परीक्षा किती भाषांमध्ये असणार आहे ?
 अ) २ भाषांमध्ये
 ब) ४ भाषांमध्ये
 क) ६ भाषांमध्ये
 ड) ८ भाषांमध्ये
७२. रशियाने घेतलेली 'आरएस-सरमत' या नव्या आंतरखंडीय बॅलेस्टिक क्षेपणास्त्राची चाचणी याबाबत पुढील विधाने विचारात घ्या ?
 १) हे क्षेपणास्त्र रशियाच्या 'सैतान' म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या 'वोयेवोडा' क्षेपणास्त्राची जागा घेईल असे म्हटले जाते.
 २) या क्षेपणास्त्रात जगातील कोणत्याही ठिकाणी मारा करण्याची क्षमता आहे.
 ३) या क्षेपणास्त्राचा विकास २००० च्या प्रारंभी सुरु झाला होता.
 अ) १ योग्य
 ब) १, २ योग्य
 क) वरील सर्व योग्य
 ड) यांपैकी नाही
७३. 'BIRAC' [Biotechnology Industry Research Assistance Council] जैवतंत्रज्ञान उद्योग संशोधन साहाय्य परिषदेसंदर्भात खालील विधाने विचारात घेऊन योग्य पर्याय कोणते ते निवडा ?
 अ) २० मार्च २०१८ रोजी BIRAC ने आपला 'सहाय्य स्थापना दिन' साजरा केला.
 ब) या स्थापनेपासून BIRAC ने देशभरातील ६५० हून अधिक प्रकल्प, ५०० हून अधिक स्टार्ट-अप्स व नवउद्योजक आणि ३० इनक्युबेटर्सना साहाय्य केले आहे.

- क) आंतरराष्ट्रीय भागीदारीत सुरु केलेल्या ७ योजनांचे व्यवस्थापन BIRAC करत आहे.
 ड) वरील सर्व योग्य

७४. 'संकल्प से सिध्दी' अंतर्गत 'न्यू इंडिया'चे म्हणजेच 'नव भारताचे' स्वप्न साकार करण्यासाठी कोणता कालावधी निश्चित करण्यात आला ?
 अ) २०१७ - २०२०
 ब) २०१७ - २०२१
 क) २०१७ - २०२२
 ड) यापैकी नाही
७५. योग्य जोडया लावा.
 १) सलमान रश्दी i) अनस्टॉपेबल : माय लाइफ सो फार
 २) मारिया शारापोवा ii) स्टॅडिंग गार्ड - अ एअर इन अपोजिशन
 ३) शरद पवार iii) द गोल्डन हारुस
 ४) पी. चिदंबरम् iv) लाइफ ऑन माय टर्मस
 अ) १-ii, २-iii, ३-iv, ४ -i ब) १-iii, २-i, ३-iv, ४ -ii
 क) १-iii, २-iv, ३-ii, ४ -i ड) १-iv, २-i, ३-iii, ४-ii
७६. 'अल-नीनो' व 'ला-नीना' हे .....
 अ) दोघेही पूर्व प्रशांत महासागर जलाचे तापमान घटवितात.
 ब) दोघेही पूर्व प्रशांत महासागर जलाचे तापमान वाढवितात.
 क) दोघेही मेक्सिकोच्या आखातामधील सागरजलाचे तापमान वाढवितात.
 ड) दोघेही त्यांच्याविरुद्ध दिशांना जागतिक तापमान व पर्जन्यमान आकृतीबंधात बदल घडवून आणतात.
७७. महाराष्ट्रातून वाहत जाणाऱ्या महाराष्ट्रातील ..... नदीच्या मुखाशी आंध्र प्रदेशात त्रिभुज प्रदेश निर्मित झाली आहे.
 अ) प्राणहिता
 ब) भीमा
 क) गोदावरी
 ड) कोयना
७८. 'कोलाम' ही आदिवासी जमात महाराष्ट्राच्या कोणत्या जिल्ह्यात आढळते ?
 अ) वर्धा
 ब) रत्नागिरी
 क) हिंगोली
 ड) यवतमाळ
७९. महाराष्ट्रात तलावांद्वारे किती टक्के क्षेत्रांवर जलसिंचन केले जाते ?
 अ) ७ टक्के
 ब) १५ टक्के
 क) २२ टक्के
 ड) ३० टक्के
८०. योग्य जोडया लावा.

किल्ले	जिल्हे
१) पांडवगड	i) रायगड
२) विजयदुर्ग	ii) सिंधुदुर्ग
३) सुधागड	iii) ठाणे
४) भैरवगड	iv) सातारा
अ) १-ii, २-iv, ३-iii, ४ -i	ब) १-iv, २-ii, ३-i, ४ -iii
क) १-i, २-ii, ३-iv, ४ -iii	ड) १-iii, २-i, ३-ii, ४-iv
८१. कैमूरच्या टेकड्या खालीलपैकी कोणत्या पर्वत रांगांत आहेत ?
 अ) विंध्य रांगा
 ब) सातपुडा रांगा
 क) काराकोरम रांगा
 ड) कोल्ली रांगा

८२. महाराष्ट्रात सर्वसाधारण नदीप्रणाली .....

- अ) उत्तर वाहिनी   ब) दक्षिण वाहिनी
क) पश्चिम वाहिनी   ड) पूर्व वाहिनी

८३. 'यु' आकाराच्या दरीच्या निर्मितीसाठी कोणता पर्याय बिनचूक आहे ?

- १) नदीच्या खनन कार्यामुळे तयार होते.
२) नदीच्या संचयन कार्यामुळे तयार होते.
३) हिमनदीच्या खनन कार्यामुळे तयार होते.
४) हिमनदीच्या संचयन कार्यामुळे तयार होते.
अ) फक्त १   ब) १ आणि २   क) २ आणि ४   ड) फक्त ३

८४. २०११ च्या जनगणनेनुसार जगातील एकूण लोकसंख्येच्या किती टक्के लोकसंख्या भारतात आहे ?

- अ) १५.५ टक्के   ब) १७.५ टक्के
क) १६ टक्के   ड) १७.७ टक्के

८५. योग्य जोडया लावा.

ठिकाण

उंची (मीटर)

१) कळसूबाई	i) १६४६
२) हरिश्चंद्रगड	ii) १४३८
३) तोरणा	iii) १०५०
४) महाबळेश्वर	iv) १४२४
५) कुंभार्ली घाट	v) ९००
६) फोंडा घाट	vi) १४०४
- अ) १-i, २-ii, ३-iv, ४-v, ५-iii, ६-vi
ब) १-i, २-iv, ३-ii, ४-iii, ५-v, ६-vi
क) १-i, २-iv, ३-vi, ४-ii, ५-iii, ६-v
ड) १-i, २-ii, ३-iv, ४-v, ५-vi, ६-iii

८६. योग्य जोडया लावा.

घाट

रस्ता

१) कसारा घाट	i) वाई-पाचगणी रस्ता
२) बोर घाट	ii) मुंबई-नाशिक रस्ता
३) पसरणी घाट	iii) कोल्हापूर-रत्नागिरी रस्ता
४) अंबा घाट	iv) पुणे-मुंबई रस्ता
- अ) १-i, २-ii, ३-iv, ४-iii   ब) १-ii, २-iv, ३-i, ४-iii
क) १-i, २-ii, ३-iii, ४-iv   ड) १-iv, २-iii, ३-ii, ४-i

८७. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात लोहखनिजाचे साठे नाहीत ?

- अ) चंद्रपूर   ब) सोलापूर   क) गडचिरोली   ड) सिंधुदुर्ग

८८. भारताच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ..... टक्के इतकी लोकसंख्या महाराष्ट्रात एकवटली आहे.

- अ) ९.४०   ब) ९.४४   क) ९.६०   ड) ८.५०

८९. कोणत्या व्यक्तीला राष्ट्रपतीसमोर शपथ घ्यावी लागत नाही ?

- अ) सरन्यायाधीश   ब) उपराष्ट्रपती
क) नियंत्रक व महालेखा परीक्षक   ड) राज्यपाल

९०. आणीबाणीची घोषणा संसदेच्या अनुमोदनासाठी किती महिन्यांचा आत संसदेत मांडावी लागेल ?

- अ) एक महिन्याच्या आत   ब) दोन महिन्यांच्या आत
क) सहा महिन्यांच्या आत   ड) बारा महिन्यांच्या आत

९१. भारताच्या राज्यघटनेत मार्गदर्शक तत्त्वे कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेतून घेतली आहेत ?

- अ) कॅनडा   ब) इंग्लंड   क) फ्रान्स   ड) आयरलंड

९२. मार्गदर्शक तत्त्वे राज्यघटनेत कोणत्या भागात आहेत ?

- अ) भाग-I   ब) भाग-II   क) भाग-III   ड) भाग-IV

९३. भारतीय महान्यायवादीच्या संदर्भात खालीलपैकी योग्य विधान कोणते ते ओळखा ?

- १) तो भारताच्या राष्ट्रपतीद्वारा नियुक्त करण्यात येतो.
२) त्याची पात्रता सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशाएवढी असावी.
३) तो संसदेच्या एका सभागृहाचा सभासद असावा.
४) त्याच्यावर जनतेचे नियंत्रण असते.
अ) १ आणि २ योग्य   ब) १ आणि ३ योग्य
क) २, ३ आणि ४ योग्य   ड) ३ आणि ४ योग्य

९४. भारतीय राज्यघटनेचा निर्मितीच्या वेळी घटनात्मक सल्लागार खालीलपैकी कोण असतो ?

- अ) डॉ. राधाकृष्णन   ब) पी.के. षण्मुखम् चेट्टी
क) बी.एन. राव   ड) बाबासाहेब आंबेडकर

९५. घटकराज्याचे कनिष्ठ सभागृह ..... याला म्हणतात.

- अ) विधानसभा   ब) विधानपरिषद
क) राज्यसभा   ड) लोकसभा

९६. कोणत्या कलमानुसार बाल कामगारांना संरक्षण देण्यात आले आहे ?

- अ) कलम-२२   ब) कलम-२३
क) कलम-२४   ड) कलम-२८

९७. सरपंच किंवा उपसरपंचाच्या विरुद्ध अविश्वासाची नोटीस खालीलपैकी कोणाकडे द्यावी लागते ?

- अ) जिल्हाधिकाऱ्याकडे   ब) तहसिलदाराकडे
क) उपविभागीय अधिकाऱ्याकडे   ड) यापैकी नाही

९८. राष्ट्रपतींवर महाभियोग चालविण्याकरिता किमान किती सभासदांनी (लोकसभा किंवा राज्यसभा) लिखित स्वरूपात तशी मागणी केली पाहिजे ?

- अ) १/२   ब) १/३   क) २/३   ड) १/४

९९. जिल्हा परिषदेच्या अध्यक्षस ९० दिवसांपेक्षा अधिक रजा पाहिजे असल्यास कोणाची परवानगी घ्यावी लागते ?

- अ) जिल्हा परिषद   ब) विभागीय आयुक्त
क) मुख्य कार्यकारी अधिकारी   ड) राज्यशासन

१००. खालीलपैकी 'राज्य पुनर्रचना आयोगाचे' सदस्य कोण नव्हते ?

- अ) फाजल अली   ब) के.एम. पणीक्कर
क) हृदयनाथ कुंझरु   ड) जे.बी. कृपलानी

ALL THE BEST